

๑. พหุสสุตา ฟังมาก คือ เล่าเรียน สดับฟัง รู้เห็น อ่าน สังสมความรู้ในด้านนั้นไว้ให้มากมายกว้างขวาง

๒. ธตา จำได้ คือ จับหลักหรือสาระได้ ทรงจำเรื่องราวหรือเนื้อหาสาระไว้ได้แม่นยำ

๓. วจสา ปริจิตา คล่องปาก คือ ท่องบ่น หรือใช้พูดอยู่เสมอ จนแคล่วคล่องจัดเจน ใครสอบถามก็พูดชี้แจงแถลงได้

๔. มนसानุเปกขิตา เจนใจ คือ ใส่ใจนึกคิดจนเจนใจ นึกถึงครั้งใด ก็ปรากฏเนื้อความสว่างชัดเจนมองเห็นโล่งตลอดไปทั้งเรื่อง

๕. ทิฏฐิยา สุปฏิวิหธา ขบได้ด้วยทฤษฎี คือเข้าใจ ความหมายและเหตุผลแจ่มแจ้งลึกซึ้ง รู้ที่ไปที่มา เหตุผล และความสัมพันธ์ของเนื้อความ และรายละเอียดต่างๆ ทั้งภายในเรื่องนั่นเอง และที่เกี่ยวข้องกับเรื่องอื่นๆ ในสายวิชาหรือทฤษฎีนั้นๆ ไปพร้อมตลอดสาย

(อง.ปญจก. ๒๒/๘๗/๑๒๙)

จ. เคารพผู้จุดประทีปปัญญา

ความสัมพันธ์กับครูอาจารย์ ฟังแสดงคารวะนับถือ ตามหลักปฏิบัติในเรื่องทศ ๖ ว่าด้วย ทศเบื่องขวา* ดังนี้

๑. ลูกต้อนรับ แสดงความเคารพ

๒. เข้าไปหา เพื่อบำรุง รับใช้ ปรีกษา ซักถาม รับคำแนะนำ เป็นต้น

๓. ฟังด้วยดี ฟังเป็น รู้จักฟังให้เกิดปัญญา

๔. ประณินบัติ ช่วยบริการ

๕. เรียนศิลปวิทยาโดยเคารพ เอาจริงเอาจัง ถือเป็นกิจสำคัญ

คณะครุศาสตร์ กำลังรับสมัคร

ปริญญาตรี ๔ สาขาวิชา

- สังคมศึกษา
- การสอนภาษาไทย
- การสอนภาษาอังกฤษ
- การสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาแนะแนว

ประกาศนียบัตร ๓ หลักสูตร

- ประกาศนียบัตรการเทศนา (ป.ทศ.)
- ประกาศนียบัตรการสอนศีลธรรมในโรงเรียน (ป.สศ.)
- ประกาศนียบัตรบัณฑิต วิชาชีพรศู

ปริญญาโท ๓ สาขาวิชา

- พุทธบริหารการศึกษาศึกษา
- การสอนสังคมศึกษา
- จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว

ปริญญาเอก ๑ สาขาวิชา

- พุทธบริหารการศึกษาศึกษา

การติดต่อ

คณะครุศาสตร์ อาคารเรียนรวม โชน ซี

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เลขที่ ๗๙ หมู่ ๑ ถ.พหลโยธิน กม.๕๕ ต.ลำไทร อ.วังน้อย

จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐

โทร. ๐๓๕-๒๔๗-๐๙๔๕, ๐๓๕-๒๔๘-๐๐๐ ต่อ ๘๔๒๑, ๘๔๒๔

e-Mail: education@hotmail.com

www.edu.mcu.ac.th, www.edmcu.net

ดาวน์โหลดสไลด์และสื่อที่ www.slideplayer.mcu.ac.th

หลักสูตรของผู้เล่าเรียนศึกษา (นักเรียน นักศึกษา นักค้นคว้า)

นักเรียน นักศึกษา หรือนักค้นคว้าวิจัย ฟังปฏิบัติ ตามหลักสูตรที่จะทำให้ประสบความสำเร็จ คือ จักร ๔* และอิทธิบาท ๔* แล้ว ยังมีหลักการที่ควรรู้และควรประพฤติอีก ดังนี้

ก. รู้หลักบุพภาคของการศึกษา

ข. มีหลักประกันของชีวิตที่พัฒนา

ค. ทำตามหลักเสริมสร้างปัญญา

ง. ศึกษาให้เป็นพหุสูต

จ. เคารพผู้จุดประทีปปัญญา

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์
(ป. อ. ปยุตฺโต)

จัดทำโดย: คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

www.edu.mcu.ac.th

“...คนที่ได้เล่าเรียนคงจะประพาศิตัวดีกว่า คนที่ไม่ได้เล่าเรียนนั้นหาถูกไม่ คนที่ไม่มีธรรมเป็นเครื่องดำเนินตามคงจะหันไปทางทุจริตโดยมาก ถ้ารู้น้อยก็โกงไม่ค่อยคล่อง ถ้าโกงไม่สนิท ถ้ารู้มากก็โกงคล่องมากขึ้น และโกงพิสดารมากขึ้น..”

พระราชหัตถเลขารัชกาลที่ ๕ พ.ศ. ๒๔๔๑

ก. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

คือรู้จักองค์ประกอบที่เป็นปัจจัยแห่งสัมมาทิฐิ ๒ ประการ ดังนี้

๑. องค์ประกอบภายนอกที่ดี ได้แก่ มีกัลยาณมิตร หมายถึงรู้จักหาผู้แนะนำสั่งสอน ที่ปรึกษา เพื่อน หนังสือ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมทางสังคมโดยทั่วไปที่ดี ที่เกื้อกูล ซึ่งจะชักจูงหรือกระตุ้นให้เกิดปัญญาได้ด้วยการฟัง การสนทนา ปรึกษา ชักถาม การอ่าน การค้นคว้า ตลอดจนการรู้จักเลือกใช้สื่อมวลชนให้เป็นประโยชน์

๒. องค์ประกอบภายในที่ดี ได้แก่ โยนิโสมนสิการ หมายถึง การใช้ความคิดถูกวิธี รู้จักคิด หรือคิดเป็น คือ มองสิ่งทั้งหลายด้วยความคิดพิจารณา สืบสาวหาเหตุผล แยกแยะสิ่งนั้นๆ หรือปัญหานั้นๆ ออกให้เห็นตามสภาวะ และตามความสัมพันธ์แห่งเหตุปัจจัย จนเข้าถึงความจริง และแก้ปัญหาหรือทำประโยชน์ให้เกิดขึ้นได้

กล่าวโดยย่อว่า

๑. รู้จักฟังพาให้ได้ประโยชน์จากคนและสิ่งที่แวดล้อม
๒. รู้จักฟังตนเอง และทำตัวให้เป็นທີ່ฟังของผู้อื่น

(ม.มู. ๑๒/๔๔๗/๕๓๙)

ข. มีหลักประกันของชีวิตที่พัฒนา

เมื่อรู้หลักบูรพภาคการศึกษาแล้ว พึงสร้างคุณสมบัติอื่นให้มีในตน ที่เรียกว่า แสงเงินแสงทองของชีวิตที่ตีงาม หรือรุ่งอรุณของการศึกษา พระพุทธเจ้าเปรียบว่า เหมือนแสงอรุณที่เป็นบุพนิมิตแห่งอาทิตย์อุทัย เพราะเป็นคุณสมบัติต้นท่อนที่เป็นหลักประกันว่า จะทำให้ก้าวหน้าไปในการศึกษา และชีวิตจะพัฒนาสู่ความดีงาม และสำเร็จอย่างประเสริฐแน่นอน ๗ ประการ คือ

๑. แสงแห่งปัญญาและแบบอย่างที่ดี
๒. มีวินัยเป็นฐานของการพัฒนาชีวิต
๓. มีจิตใจใฝ่รู้ใฝ่สร้างสรรค์
๔. มุ่งฝึกตนจนเต็มสุดภาวะที่ความเป็นคนจะให้ถึงได้
๕. ยึดถือหลักเหตุปัจจัยมองอะไรๆ ตามเหตุและผล
๖. ตั้งตนอยู่ในความไม่ประมาท
๗. ฉลาดคิดแยกคายให้ได้ประโยชน์และความจริง

ค. ทำตามหลักเสริมสร้างปัญญา

ปฏิบัติตามหลักคุณธรรม คือ หลักการสร้างความจริงใจองงามแห่งปัญญา ๔ ประการ คือ

๑. สัมปยุตสังเสว เสวนาผู้รู้ คือรู้จักเลือกหา แหล่งวิชา คบหาผู้รู้ ผู้ทรงความดีมีคุณธรรม ภูมิปัญญาน่านับถือ

๒. สัทธัมมัสสวนะ ฟังดูคำสอน คือ เอาใจใส่สดับตรับฟังคำบรรยาย คำแนะนำสั่งสอน แสวงหาความรู้ ทั้งจากตัวบุคคลโดยตรง และจากหนังสือหรือสื่อมวลชน ตั้งใจเล่าเรียน ค้นคว้า หมั่นปรึกษาสอบถาม ให้เข้าถึงความรู้ที่จริงแท้

๓. โยนิโสมนสิการ คิดให้แยกคาย คือ รู้ เห็น ได้อ่าน ได้ฟังสิ่งใด ก็รู้จักคิดพิจารณาด้วยตนเอง โดยแยกแยะให้เห็นสภาวะและสืบสาวให้เห็นเหตุผล ว่านั่นคืออะไร เกิดขึ้นได้อย่างไร ทำไม่จึงเป็นอย่างนั้น จะเกิดผลอะไรต่อไป มีข้อดี ข้อเสีย คุณโทษอย่างไร

๔. ธรรมานุธรรมปฏิบัติ ปฏิบัติให้ถูกหลัก นำสิ่งที่ได้เล่าเรียนรับฟัง และตริตระองเห็นชัดแล้ว ไปใช้หรือปฏิบัติ หรือลงมือทำให้ถูกต้องตามหลักตามความมุ่งหมาย ให้หลักย่อยสอดคล้องกับหลักใหญ่ ข้อปฏิบัติย่อยสอดคล้องกับจุดหมายใหญ่ ปฏิบัติธรรมอย่างรู้เป้าหมาย เช่น สันโดษเพื่อเกื้อหนุนการงาน ไม่ใช่สันโดษกลายเป็นเกียจคร้าน เป็นต้น

(อง.จตุกก. ๒๑/๒๔๘/๓๓๒)

ง. ศึกษาให้ป็นพหุสูต

จะศึกษาเล่าเรียนอะไร ก็ทำตนให้เป็นพหุสูตในด้านนั้น ด้วยการสร้างความรู้ความเข้าใจให้แจ่มแจ้งชัดเจน ถึงขั้นครอบงำคุณของพหุสูต ๕ ประการ คือ

